

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Lekkanaal/3^e kolk Beatrixsluis Natuur

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Steenuil

Rijkswaterstaat heeft verschillende onderzoeken uitgevoerd om te bepalen welke gevolgen de 3^e kolk Prinses Beatrixsluis heeft voor de natuur. Gevolgen voor zowel bestaande natuurgebieden als beschermde planten- en diersoorten zijn onderzocht. Door maatregelen te nemen, voorkomt Rijkswaterstaat dat negatieve effecten blijvende gevolgen hebben voor de natuur. Zo is vervangend leefgebied ingericht voor een aantal beschermde diersoorten zoals de steenuil.

Natuurgebieden

Natura 2000 en Beschermde Natuurmonumenten

De 3^e kolk van de Prinses Beatrixsluis heeft geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten want deze gebieden liggen te ver van de sluis af. Het dichtstbijzijnde Beschermde Natuurmonument ligt op 8 kilometer afstand. Dit is De Raaphof in de gemeente Bunnik. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op 9 kilometer afstand. Dit zijn Uiterwaarden Lek, Zouweboezem en Lingegebied & Diefdijk-Zuid.

Natuurnetwerk Nederland

De aanleg van de 3^e kolk Prinses Beatrixsluis overlapt voor een deel met de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. Dit heet tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN is het aaneengesloten netwerk van natuurgebieden in Nederland. De overlap met het NNN is bijna twee hectare (bijna vier voetbalvelden) op de meest westelijke hoek van de uiterwaard, waar de Lek en het Lekkanaal elkaar kruisen. Omdat de nieuwe zuidelijke voorhaven hier komt te liggen, wordt dit gebied in de nieuwe situatie

grotendeels water. Nu bestaat de uiterwaard hier nog uit 'nieuwe natuur': begraasde weidegrond die in de toekomst tot natuur wordt omgevormd. Deze 'nieuwe natuur' komt in de nieuwe situatie dus deels onder water te staan.

De aantasting van het NNN wordt ruimschoots goedge maakt door de verplaatste Lekdijk in te richten als 'kruiden- en faunarijk grasland'. Dit nieuwe natuurgebied is groter (ruim drieënhalf hectare) dan de oppervlakte van het NNN dat aangetast wordt. Voor allerlei dieren wordt het een aantrekkelijk leefgebied. Dit maakt het verlies van het oorspronkelijke NNN-gebied meer dan goed.

Boswet en bomen

Bomen rond het sluiscomplex en aan de oostzijde van het Lekkanaal moeten worden gekapt voor de bouw. Rijkswaterstaat plant – later in het project – weer nieuwe bomen terug. Zo komt er op de nieuwe Kanaaldijk een dubbele rij populieren terug en ook op andere plekken rond het sluiscomplex worden bomen aangeplant.

Beschermde planten

In het gebied komen enkele zogenaamde 'algemene soorten' planten voor zoals de aardaker, brede wespenorchis, dotterbloem, grote kaardenbol en zwanenbloem. Voor deze soorten geldt de vrijstellingsregeling van de Flora- en faunawet. Dit betekent dat er voor deze soorten geen compensatiemaatregelen hoeven te worden getroffen. Zwaarder beschermde plantensoorten zijn tijdens de natuuronderzoeken niet aangetroffen.

Beschermde dieren

In het gebied rond de Prinses Beatrixsluis leven verschillende beschermde diersoorten. Bijvoorbeeld de heikikker, verschillende soorten vleermuizen, de steenuil, de bittervoorn en de grote en kleine modderkruiper. De aanleg van de 3^e kolk heeft effecten op het leefgebied van deze diersoorten. Met diverse maatregelen voorkomt Rijkswaterstaat dat de aanleg blijvend negatief effect heeft op de beschermde diersoorten. De maatregelen op een rij:

Vleermuizen

Alle vleermuizen die in Nederland voorkomen zijn zwaar beschermde dieren, zo ook die rond de Prinses Beatrixsluis. Daar leven de dwergvleermuis, de baardvleermuis, de gewone grootvleermuis en de watervleermuis. Deze vleermuizen gebruiken het gebied om te jagen, te paren, hun jongen groot te brengen en te overwinteren. Dat laatste doen zij bijvoorbeeld in de kazemat Vreeswijk-Oost, een leegstaand verdedigingswerk van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In het ontwerp voor de 3^e kolk Prinses Beatrixsluis worden de kazematten langs het Lekkanaal verplaatst. Ze worden dan ongeschikt als winterverblijf voor vleermuizen. Ter compensatie heeft Rijkswaterstaat twee nieuwe winterverblijven in het gebied ingericht. Met het plaatsen van 21 platte vleermuiskasten en 6 vleermuiskasten op palen hebben de vleermuizen nieuwe paar- en kraamverblijven.

Aan de westzijde van het Lekkanaal is een vleermuizenpoel gecreëerd. Deze poel vormt een nieuw jachtgebied voor de vleermuizen. Hier vlakbij, in de Schipperstunnel, is de bestaande TL-verlichting vervangen door zogenaamde vleermuisvriendelijke verlichting. Vleermuizen kunnen zo de fietstunnel als vliegroute gebruiken.

Vleermuizen gebruiken de rij oude populieren langs het Lekkanaal als jachtgebied en als vlieg- en migratieroute. Door de verbreding van het Lekkanaal moeten deze populieren verdwijnen. Een nieuwe dubbele rij populieren wordt aangeplant, waardoor de vlieg- en migratieroute wordt hersteld.

Vleermuizen kunnen verstoord worden door licht (bouwlampen), trillingen en geluid (heiwerkzaamheden). Daarom gelden er beperkingen voor het heien en gebruik van licht tijdens de werkzaamheden, zodat de vleermuizen zo min mogelijk worden verstoord.

Steenuil

Er leeft één steenuilpaartje waarvan het leefgebied wordt aangetast tijdens de bouwwerkzaamheden. Om deze zwaar beschermde

vogelsoort te behouden, is een gebied ten oosten van de A27 en ten noorden van de Waalseweg geschikt gemaakt als leefgebied voor de steenuil. Er staan nu drie nestkasten, fruitbomen, knotwilgen en veedrinkbakken voor het steenuilpaartje. Op www.prinsesbeatrixsluis.nl/bibliotheek staat bij 'Natuur' een infoblad over de steenuil.

Grote en kleine modderkruiper, bittervoorn en platte schijfhoren

In sloten rond de Prinses Beatrixsluis en in de Schalkwijkse Wetering leven drie beschermde vissoorten: de grote modderkruiper, de kleine modderkruiper en de bittervoorn. Ook de platte schijfhoren en een beschermde zoetwaterslak komen in deze sloten voor. De sloten worden tijdens de aanleg drooggelegd en gevuld met zand, waardoor het leefgebied verloren gaat. Ook kunnen de vissoorten last hebben van trillingen (heiwerkzaamheden). Ten zuiden van de Plofsluis hebben Rijkswaterstaat en de gemeente Nieuwegein daarom nieuw leefgebied aangelegd. Voordat de werkzaamheden van start gaan, worden de beschermde vissoorten gevangen en verplaatst naar het nieuwe leefgebied.

Heikikker

Ook de heikikker, een zwaar beschermde kikkersoort, komt voor in de sloten rondom de sluis. Door de aanleg van de 3^e kolk gaat het leefgebied van de heikikker verloren. Ten zuiden van de Plofsluis is nieuw leefgebied ingericht voor de heikikker. De heikikkers worden gevangen en verplaatst naar hun nieuwe leefgebied voordat de werkzaamheden van start gaan.

Broedende vogels

Rondom de sluis komen tal van broedvogels voor. Alle vogels in Nederland zijn beschermd en mogen niet verstoord worden tijdens het broeden. De werkzaamheden aan de sluis worden daarom zo uitgevoerd, dat broedende vogels niet verstoord worden.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de 3^e kolk Prinses Beatrixsluis? Nieuws, achtergronden en de planning van het project vindt u op de website van Rijkswaterstaat: www.rws.nl/3ekolkbeatrixsluis of www.prinsesbeatrixsluis.nl. Bekijk ook onze facebookpagina via www.facebook.com/PrinsesBeatrixsluis of abonneer u op de digitale nieuwsbrief via www.rijkswaterstaat.nl/abonneren dan krijgt u automatisch al het nieuws in uw mailbox.

Dit is een uitgave van **Rijkswaterstaat**

www.rijkswaterstaat.nl

0800 - 8002

januari 2016 | CD0116TP199B